

en Ejendom kan deles saaledes, at man kan give enkelte Dele af Ejendommen et nyt Matrikelnummer. Derved kommer det frem, at ved en stor Ejendom, en Herregaard, der har flere Tusinders Grundværdi, og som bliver berørt af en Bane paa en afsides Plads, saa at der bliver Stigning, om end ikke en Stigning paa 10 pCt., kan man skille det paagældende Stykke Jord ud og fastsætte Stigningen paa de og de Tønder Land. Naar det er saaledes, tror jeg, de 10 pCt. ikke kunne genere nogen. Naar man ikke er gaaet mere ned end til 1¼ pCt., siger jeg, at selv om jeg ifølge hele min Tankegang kunde ønske at faa saa meget som muligt ind for Samfundet, skulle vi, fordi det kun er en stykkevis Reform — den gælder jo ikke hele Landet —, og det har jeg under Forhandlingen om dette Lovforslag altid udtalt, gaa forsigtigt frem.

Selv om man faktisk kun rammer de Folk, der faa en Værdiforøgelse, kan det ikke nægtes, at de, der have boet i de gode Egne af Landet, ved Kystbanen og andre Steder, have høstet langt større Værdistigning og ingenting svaret. Det er en Uretfærdighed, at de ere gaaede fri, og at man nu begynder med Folk paa andre Egne. I det hele er det saadan, at Byerne, Købstæderne saa godt som ikke blive ramte af dette Lovforslag. Man har ikke taget Hovedbanegaarden her i København med. Jeg mener, at der kommer Værdiforøgelser ved den nye Hovedbanegaard i visse Gader, men man har ikke turdet tage det med, og man vil sikkert ogsaa omkring i de andre Byer, hvor der kommer en ny Bane ind til en By, vanskeligt kunne spore en Værdistigning i Byen, vanskeligt kunne konstatere den, hvorimod man ude paa Landet vil kunne konstatere den. Da Lovforslaget altsaa virker saa stykkevis, i enkelte Pletter og ikke lige i By og paa Land, er det rimeligt, at man gaar frem med Forsigtighed. Jeg vil derfor tilraade, at man forandrer saa lidt ved dette Lovforslag som muligt. Jeg vil egentlig helst, at man slet ikke forandrer noget ved det, for at vi kunne være sikre paa at faa Loven gennemført og faa begyndt med Anvendelsen af dette Princip. Det er, som sagt, Princippet, jeg sætter Pris paa, og det mener jeg, vi faa knæsat ved dette Lovforslag.

Vi faa ogsaa ved dette Lovforslag, selv om det ikke synes at være opfattet af alle, slaaet den Ting fast, at det er kun Jorden, der stiger i Værdi; Bygningerne kunne aldrig stige i Værdi. Det vare vi

alle enige om, i alt Fald alle vi, der sad i Jernbanekommissionen og forhandlede. Hvis Bygningen stiger i Værdi, er det kun, fordi den ligger paa den og den Plads. Det er ikke Tømmeret og Stenene og alt det andet, der stige i Værdi, det er kun Grundens Værdi, der stiger. Derved komme vi Sagen og Tanken et Stykke nærmere. Det er Pladsens, det er Jordens Stigning, vi skulle have fat i. Derfor vurdere vi ogsaa Jord for sig og Bygning for sig. Og naar det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup) mente, at den Tanke var saa gal, vil jeg tværtimod sige, at vi maa ikke staa og sige noget saadant i den danske Rigsdag. I den engelske Rigsdag have saa godt som alle Stemmer anerkendt Tanken, og i den skotske Lovlov have de haft dette. De skotske Kommuner, de skotske Vurderingsmænd, alle de Institutioner, der i Skotland have med Skattevæsenet at gøre, have udtalt Ønsket om en Skat paa Jorden for sig. I Fjor eller i Forfjor foranledigede jeg, at vi ved Hjælp af den højtærede Udenrigsminister fik det engelske Lovforslag fremskaffet, og jeg saa det og Forhandlingerne i det engelske Underhus igennem og saa da, at det blev anbefalet af alle, baade af de yderste konservative, af Lord Beresford, og af afdøde Campbell-Bannermann, og hvad de alle hedde. Baade liberale og konservative anbefalede det. Naar et gammelt Land som Skotlands Autoriteter kunne anerkende dette Princip, og naar en Rigsdag som den engelske kan anbefale det, kunne vi godt være bekendt at sidde i vort lille Samfund og vor lille Rigsdag her og sige, at det er ikke taabelige Idéer. Derfor mener jeg, at Jorden kan meget godt beskattes for sig, og jeg mener, at vi komme dette et Stykke nærmere ved her at tage Hensyn til Jordens Stigning i Værdi.

Jeg skal ellers ikke fristes til at gaa ind paa selve Sagen og navnlig ikke indlade mig med det ærede Medlem fra Kellertup (Leth Espensen), som mente, der vel var en lille Smule Forstand i dette Lovforslag, men i Virkeligheden en stor Uretfærdighed. Jeg skal ikke komme ind paa dette ved denne Lejlighed, da det ikke er Grundværdistigningsskatten, der er til Behandling her, men kun denne Lejlighedslov, som jeg er glad ved, fordi vi ved den faa begyndt. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at jeg er til enhver Tid baade her i Salen og udenfor Salen parat til at forsvare mine Tanker, og naar man taler om, at alle Skatter ere